

י"ג טבת תשפ"ד
25 בדצמבר 2023

סיכום פרק הגשם 21-24.12.23

בסוף השבוע האחרון פקד את אזורנו אירוע גשם בו ירדו כמויות גדולות של גשם במיוחד בצפון הארץ, אך גם במרכז הארץ ירד לא מעט גשם. בחלקים גדולים מצפון הארץ כמויות הגשם באירוע עלו על 100 מ"מ ואף 150 מ"מ ויותר. במרכז הארץ ירדו כמה עשרות מילימטרים ואילו בדרום הארץ לא ירד כמעט גשם.

תיאור סינופטי, מהלך הגשם וכמויות הגשם
מליל ה-21 בדצמבר הושפענו משקע שהגיע למזרח הים התיכון מלווה באפיק רום. האפיק לא היה עמוק במיוחד אך הוא היה נרחב והביא אלינו זרימות ימיות ארוכות ברום ובקרקע. הזרימות הארוכות מעל הים החמים יחסית הביאו לאזורנו אויר לח בטמפרטורות שהן חמות מהרגיל לאירועי גשם חורפיים, מה שיצר קווי התעבות ארוכים של עננות ממטירה ובעוצמות גבוהות עקב פוטנציאל ההתעבות הרב יותר בטמפרטורות אלו. מאחר שהאפיק גלש דרומה ונסוג ב-24 בחודש בחזרה צפונה הוא לא חצה אותנו ולא היתה חיגה לרוחות צפוניות מערביות, מה שגרם לכך שבדרום הארץ לא ירד גשם כלל.

קו הגשם העיקרי היה ממערב למזרח והוא נע לאורך האירוע דרומה וצפונה בהתאם לשינויים קלים במיקום האפיק. עם מעבר החזית הראשונה בליל ה-21/22 בחודש ובבוקר ה-22 קו הגשם היה בלבנון ובשוליים הצפוניים של הארץ. לקראת אחר הצהריים קו הגשם הדרים בהדרגה ובערב/לילה הגיע גם למרכז. ב-23 בדצמבר לפנות בוקר שב קו הגשם והצפין לעבר הגליל העליון ובשעות הבוקר הוא חזר והדרים לאזור קו הרוחב של חיפה, שם השתהה והמטיר שעות ארוכות על אותה רצועת רוחב, מה שגרם לכך שאזור זה קיבל כמויות גדולות במיוחד באירוע. לקראת ערב הקו הדרים פעם נוספת למרכז, שם הוא נשאר עד תום האירוע ב-24 בחודש בערב אולם בשלב זה האפיק התרחק צפונה והפעילות דעכה בהדרגה, כך שבתום האירוע כמויות הגשם במרכז הארץ היו פחותות מהכמויות בצפונה.

יש לציין שהגשמים ירדו בעוצמות גבוהות בחלק מהזמן ובאפק ובעמיעד אף נשברו שיאים של עוצמות גשם. כמו כן, גם באירוע זה כמו במספר אירועים קודמים בעונה זו היה יתרון מסוים לפני הארץ על פני קו החוף.

כמויות השיא באירוע ירדו בגליל התחתון - 120 עד 170 מ"מ. בחלק מהתחנות הוותיקות בגליל התחתון כגון לביא וקיבוץ הסוללים התקבלו כמויות גשם דו יומיות שקבעו שיא חדש. בגליל העליון, בגולן ובאזור חיפה והכרמל ירדו 120 עד 150 מ"מ ובמערב עמק יזרעאל ובבקעת כנרת 100 עד 120 מ"מ.

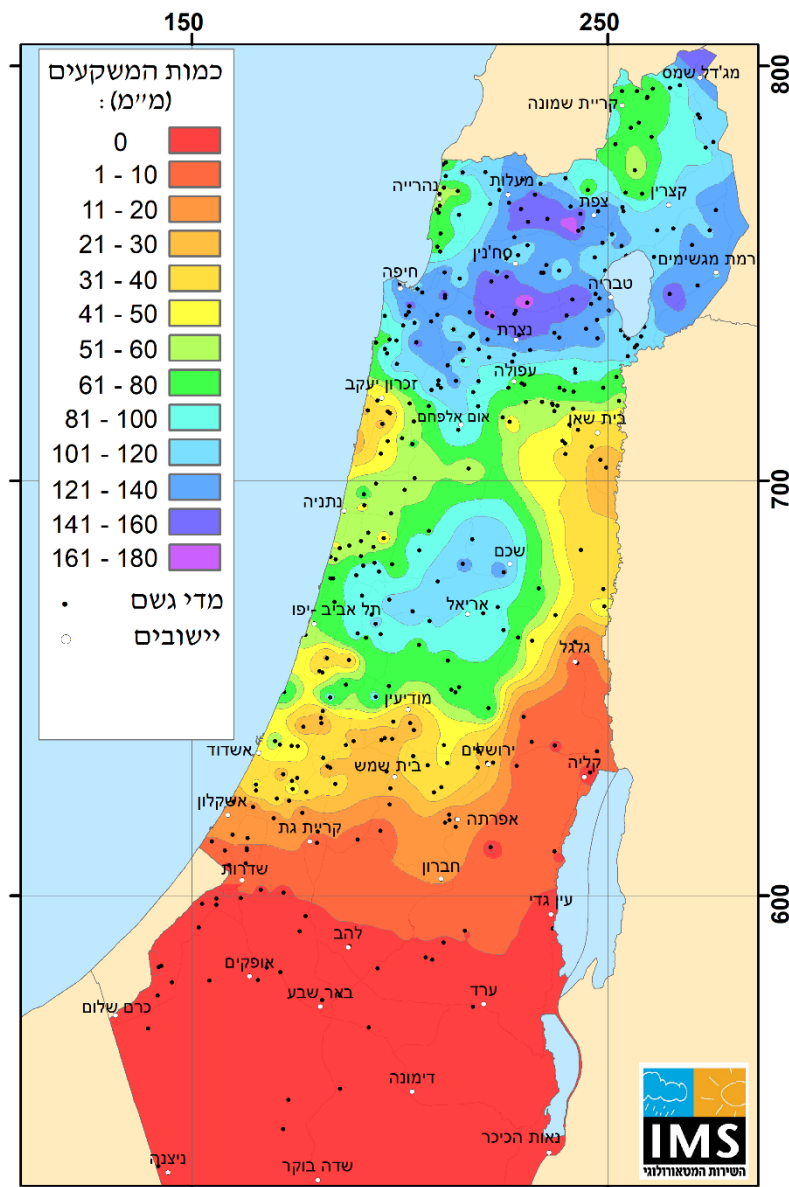
www.ims.gov.il

פקס. 03-9604065

ת.ד. 25 בית דלן, 50250

דוא"ר: ims@ims.gov.il

במישור החוף הצפוני, באצבע הגליל ובעמק החולה ירדו 60 עד 100 מ"מ ובמזרח עמק יזרעאל ועמק חרוד 50 עד 60 מ"מ. בצפון עמק הירדן הכמויות פחתו ל-20 עד 30 מ"מ. בשומרון ירדו 80 עד 130 מ"מ ובאזור השרון וגוש דן 50 עד 100 מ"מ. מדרום לתל אביב הכמויות היו בדרך כלל קטנות יותר – עד אזור אשדוד ירדו 30 עד 50 מ"מ, אולם היו אזורים עם כמויות גדולות יותר (נצר סרני 92 מ"מ, פלמחים 74 מ"מ). מדרום לאשדוד, בשפלה ובגוש עזין ירדו 10 עד 20 מ"מ ובאזור ירושלים ויהודה 20 עד 40 מ"מ. מדרום לאשקלון ירדו פחות מ-10 מ"מ ודרומית לארז לא ירד גשם כלל (מפה 1 וטבלה 1).

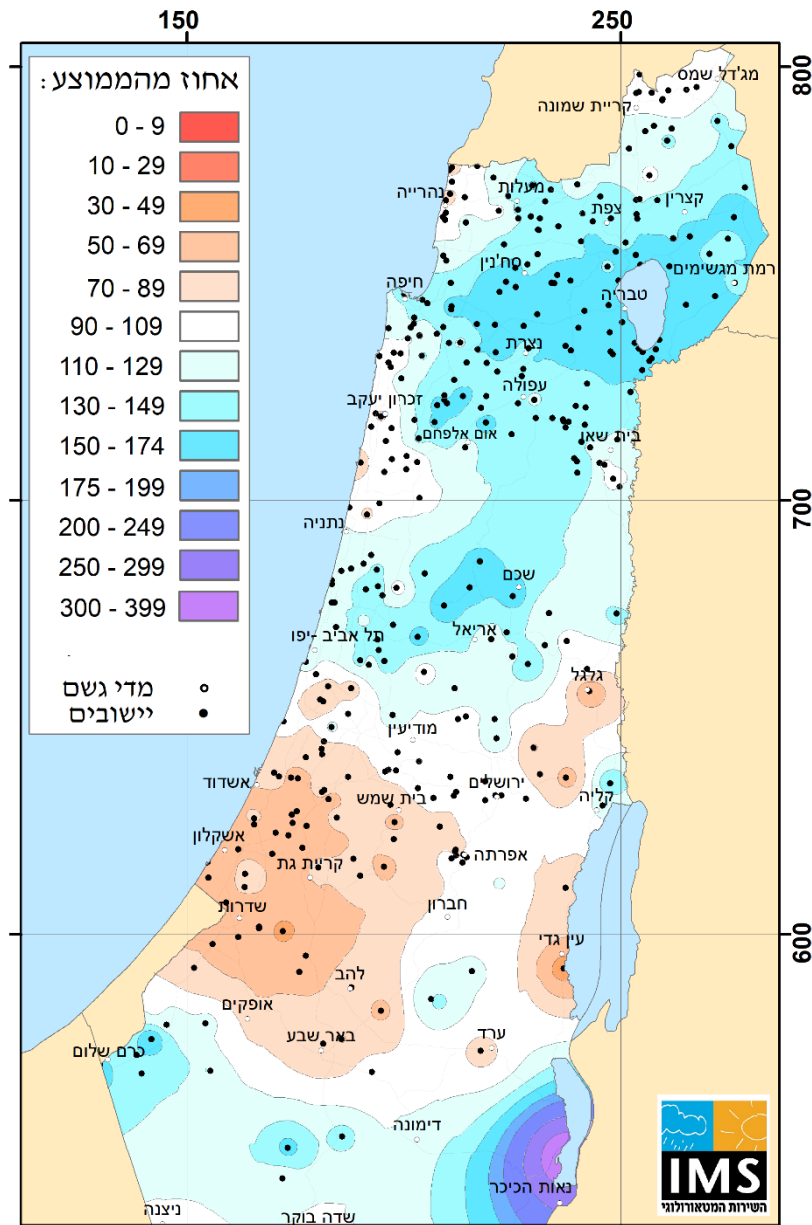
מפה 1: כמויות הגשם (מ"מ) ב-21 עד 24 בדצמבר 2023

כמויות הגשם מתחילת העונה בהשוואה לממוצע

למרות מיעוט ימי הגשם בעונת הגשם הנוכחית (בדצמבר בפרט) כמויות הגשם המצטברות מתחילת העונה עולות על הממוצע לתקופה המקבילה באזורים רבים. הדבר בולט במרבית תחנות מישור החוף הצפוני והמרכזי, בגליל, בגולן, בכנרת ובשומרון. הכמויות המצטברות מתחילת העונה באזורים אלה מגיעות ל-120% עד 150% מהממוצע לתקופה המקבילה ואף ל-160% עד 170%. גם בדרום הארץ ישנם אזורים בהם הכמויות עולות על הממוצע.

עם זאת ישנם אזורים כמו מישור החוף הדרומי, השפלה והרי יהודה בהם כמויות הגשם המצטברות מתחילת העונה קטנות מהממוצע לתקופה המקבילה. הדבר בולט מדרום לאשקלון ובאזור עוטף עזה שם ירדו 50% עד 70% מהממוצע לתקופה המקבילה (מפה 2 וטבלה 1). כיוון שלא צפויה מערכת גשם משמעותית עד סוף החודש, האחוזים מהממוצע צפויים לרדת

עד אז.

מפה 2: אחוז הגשם המצטבר עד 25.12.23 בהשוואה לממוצע הרב שנתי לתקופה המקבילה

טבלה 1: כמויות הגשם באירוע ומתחילת העונה בהשוואה לממוצע הרב שנתי

תחנה	כמות הגשם באירוע (מ"מ)*	כמות מצטברת מתחילת העונה (מ"מ)	% מהממוצע לתקופה המקבילה עד 24.12
נהרייה	48	183	82%
עברון	56	214	93%
חיפה טכניון	155	359	142%
חיפה (נמל)	127	273	132%
יגור	119	316	126%
עין השופט	111	373	155%
זכרון יעקב	47	206	92%
עמיקם	55	305	129%
גלעד	68	366	157%
עין החורש	53	192	90%
כפר הס	52	303	131%
ניר אליהו	99	291	129%
כפר שמריהו	79	275	131%
חורשים	103	299	135%
הכפר הירוק	71	286	136%
נחשונים	96	296	146%
תל אביב חוף	54	204	117%
בית דגן	27	172	85%
נתב"ג	27	158	80%
ראשון לציון	36	148	77%
גן שלמה	22	174	82%
ניר גלים	62	164	83%
קבוצת יבנה	49	131	64%
ניצנים	39	130	65%
נגבה	12	124	64%
ארז	1	90	55%
דורות	0.2	73	56%
יכיני	0	94	60%
בשור	0	122	174%
מרום גולן פיכמן	115	326	137%
גמלא	134	265	145%
אילון	134	321	118%
כברי	54	218	92%
כפר גלעדי	74	250	103%
חורפיש	149	383	135%
צפת הר כנען	133	340	148%
חרשים	150	412	127%
אמירים	171	371	157%
דיר חנא	124	306	152%

תחנה	כמות הגשם באירוע (מ"מ)	כמות מצטברת מתחילת העונה (מ"מ)	% מהממוצע לתקופה המקבילה עד 24.12
הסוללים	164	322	158%
יודפת	155	295	131%
לביא	158	252	162%
נווה יער	108	293	151%
עפולה ניר העמק	81	204	132%
הזורע	125	355	144%
בית אלפא	42	174	134%
דפנה	63	182	89%
כפר בלום	73	205	123%
איילת השחר	60	193	125%
גינזור	108	227	154%
צמח	102	192	157%
שדה אליהו	24	91	96%
מעלה גלבוע	42	193	150%
קרני שומרון	119	347	167%
אלקנה	122	338	161%
עלי	90	253	128%
שילה	66	242	152%
פסגות	78	271	130%
לטרון	27	174	96%
בית מאיר	41	193	95%
צובה	41	175	89%
ירושלים מרכז	29	151	98%
מעלה אדומים	8	75	95%
בית ג'ימל	30	98	61%
צור הדסה	38	167	84%
ראש צורים	17	142	82%
ערד	0	29	82%
באר שבע	0	46	80%
שדה בוקר	0	20	96%
מצפה רמון	0	25	135%
גלגל	8	34	48%
סדום	0	46	למעלה מפי 3
חצבה	0	5	כ-50%
פארן	0	8	כ-100%
תמנע רמון	0	5	כ-70%
אילת	0	12	למעלה מפי 1.5